

USING INTERACTIVE TEACHING METHODS TO ENHANCE CREATIVITY IN TECHNOLOGY SUBJECT

Paluaniyazova Sapura Kayratdinovna

Intern-Teacher of the Department of Primary Education, Nukus State
Pedagogical Institute

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14249253>

ARTICLE INFO

Received: 25th November 2024

Accepted: 29th November 2024

Online: 30th November 2024

KEYWORDS

Interactive teaching methods, technology education, creativity, methodological foundations, innovative methods, students' creative approach.

ABSTRACT

This article analyzes the importance of interactive teaching methods in enhancing students' creativity and innovation skills in the field of technology education. The article provides information on interactive methods, their types, and their application in technology education. It also discusses the methodological foundations for developing creativity and innovation skills, as well as effective strategies for enhancing these skills through interactive methods. Practical approaches to developing creative thinking in students using group work, simulations, role-playing, and other innovative methods are examined. The article demonstrates that the application of interactive teaching methods in technology lessons is a crucial tool for improving students' knowledge levels and fostering their creativity and problem-solving abilities. The research focuses on evaluating the effectiveness of these methods and their impact on students.

INTERFAOL O'QITISH METODLARINI QO'LLASH ORQALI TEXNOLOGIYA FANIDA O'QUVCHILARNING IJODKORLIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH

Paluaniyazova Sapura Kayratdinovna

Boshlang'ich ta'lif kafedrasi stajyor-o'qituvchisi, Nukus Davlat Pedagogika Instituti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14249253>

ARTICLE INFO

Received: 25th November 2024

Accepted: 29th November 2024

Online: 30th November 2024

KEYWORDS

Interfaol o'qitish metodlari, texnologiya fani, ijodkorlik, metodik asoslar, innovatsion metodlar, o'quvchilarning

ABSTRACT

Ushbu maqola interfaol o'qitish metodlarining texnologiya fanida o'quvchilarning yaratish va ijodkorlik ko'nikmalarini oshirishdagi ahamiyatini tahlil etadi. Maqolada interfaol metodlar, ularning turlari va texnologiya fanida qo'llanilishi haqida ma'lumot beriladi. Shuningdek, yaratish va ijodkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishning metodik asoslari va interfaol metodlar orqali bu ko'nikmalarni oshirish uchun samarali usullar

ijodiy yondashuvi.

ko'rib chiqiladi. Guruh ishlari, simulyatsiyalar, rol o'ynash va boshqa innovatsion metodlar yordamida o'quvchilarda ijodiy yondashuvni rivojlantirishning amaliy usullari tahlil etiladi. Maqola interfaol o'qitish metodlarining texnologiya fanidagi darslarda qo'llanilishi o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, ularning ijodkorlik va yaratish qobiliyatlarini rivojlantirish uchun muhim vosita ekanligini ko'rsatadi. Tadqiqot metodlarning samaradorligi, o'quvchilarga ta'sirini o'rganishga qaratilgan.

Ta'lismiz zamonaviy o'quvchilarining yuqori darajadagi kreativlik va ijodkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishni talab qiladi. Ayniqsa, texnologiya fanida, o'quvchilarни nafaqat nazariy bilimlar bilan ta'minlash, balki ularda amaliy ko'nikmalarni ham shakllantirish muhimdir. Bu jarayonni samarali amalga oshirishda interfaol o'qitish metodlari katta rol o'ynaydi. Interfaol o'qitish metodlari o'quvchilarini o'quv jarayoniga faol jalb etib, ularning mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va yaratish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi [4, 1-10].

Interfaol o'qitish metodlari — bu o'quvchilarining ta'lismiz jarayonida faolligini oshirish va ularning mustaqil fikrlash, ijodkorlik hamda kreativlik ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan metodik yondashuvlardir. Ushbu metodlar o'quvchilarining darsga faol ishtirokini ta'minlaydi va ularning bilim olish jarayoniga bevosita jalb bo'lishini kuchaytiradi. Interfaol metodlar ta'limning an'anaviy usullaridan farqli o'laroq, o'quvchilarini ko'proq o'zaro muloqot qilishga, muammolarni birgalikda hal qilishga, yaratish va ijod qilishga undaydi. Guruh ishlari interfaol metodlar orasida eng samarali usullardan biridir. Ushbu metod o'quvchilarga jamoa tarzida ishslash, bir-biridan o'rganish, fikr almashish va guruh holida qarorlar qabul qilish imkoniyatini yaratadi. Texnologiya fanida guruh ishlari orqali o'quvchilar amaliy ko'nikmalarni o'zlashtiradi, masalan, birgalikda loyihamalar yaratish yoki muammoli vazifalarini hal qilish.

Muammoli ta'lismiz interfaol o'qitish metodlaridan biri bo'lib, o'quvchilarga muammolarni real hayotga yaqin vaziyatlarda hal qilishni o'rgatadi. Bu metoddan o'quvchilar muammoni o'zlarini aniqlashadi, unga yechim izlashadi va amaliyotga tadbiq etishadi. Texnologiya fanida darslarida muammoli ta'limni qo'llash orqali o'quvchilar ishlab chiqarish, dizayn yoki boshqa texnik jarayonlarni amalga oshirishga qodir bo'ladilar.

Aqliy xaritalar — bu bilimlarni tizimli ravishda tashkil etishga yordam beruvchi vositalardir. Ular o'quvchilarga mavzularni yodda saqlashda va tushunishda yordam beradi, shuningdek, yangi g'oyalar va tushunchalarini yaratishga turtki bo'ladi. Texnologiya fanida aqliy xaritalar, masalan, yangi texnologiyalarni tushuntirish, dizayn va loyihamarni ishlab chiqishda foydali bo'ladi [1, 80-84].

Interaktiv taqdimotlar, masalan, PowerPoint va Prezi, o'quvchilarining diqqatini jalb etishga yordam beradi va o'quv jarayonini qiziqarli qilish imkonini yaratadi. Onlayn resurslar (video darslar, interaktiv veb-saytlar va mobil ilovalar) esa o'quvchilarga o'z vaqtida mustaqil ravishda o'qish va o'zlashtirish imkoniyatini beradi. Brainstorming- bu guruhdagi barcha

a'zolarni birlashib ishlashga va yangi, ijodiy fikrlar ishlab chiqishga undovchi metoddir. Texnologiya fanida brainstorming orqali o'quvchilar yangi g'oyalarni ishlab chiqish, innovatsion texnologiyalarni topish yoki dasturlarni yaratish kabi kreativ ishlarda ishtirok etadilar [2, 72-85].

Ushbu interfaol metodlar o'quvchilarga nafaqat bilim olishda, balki mustaqil fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirishda ham katta yordam beradi. Ular o'quvchilarga texnologiya fanida yaratish va ijodiy ko'nikmalarni o'zlashtirishga turtki beradi.

Texnologiya fani o'quvchilarga nafaqat texnik bilimlar va ko'nikmalarni o'rgatadi, balki ularni ijodkorlik va yaratuvchanlikka ham tayyorlaydi. Bugungi kunda o'quvchilarning yaratish va ijod qilish qobiliyatlarini rivojlantirish texnologiya fanining asosiy vazifalaridan biriga aylangan. Ijodkorlik va yaratuvchanlik ko'nikmalari o'quvchilarga muammolarni hal qilish, yangi g'oyalar yaratish va texnik jarayonlarni samarali amalga oshirish imkonini beradi. Texnologiya fanida bu ko'nikmalarni rivojlantirish uchun bir nechta samarali metodlar va yondashuvlar mavjud. Ijodiy yondashuv texnologiya fanida o'quvchilarning mustaqil fikrlashini, yangi va innovatsion g'oyalar yaratishini ta'minlaydi. Bu yondashuvda o'quvchilarni turli xil amaliyotlar orqali kreativ qarorlar qabul qilishga undash, ularga texnologik jarayonlarni yangi nuqtai nazardan ko'rishga yordam beradi. Masalan, o'quvchilarga yangicha dizayn qilish, yangi texnologik qurilma yaratish yoki mavjud texnologiyani yaxshilash bo'yicha topshiriqlar berish orqali ijodkorlikni rivojlantirish mumkin.

Loyiha asosida o'qitish metodida o'quvchilar real hayotdagi muammolarni hal qilish uchun guruhlar bo'lib ishlashadi. Bu metod o'quvchilarning kreativ fikrlashini, yangi g'oyalarni ishlab chiqishini va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishlarini ta'minlaydi. Texnologiya fani darslarida loyiha asosida ishlash orqali o'quvchilar loyiha yaratish, texnologik jarayonlarni rejalashtirish va ishlab chiqish kabi ko'nikmalarni o'zlashtiradilar. Masalan, robototexnika yoki dasturlash loyihalarida ishtirok etish, o'quvchilarga muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvni rivojlantiradi.

Muammoli ta'lif metodida o'quvchilar o'zlarining bilimlarini amaliy vaziyatlarda qo'llashga undaladi. Texnologiya fani darslarida bu metodni qo'llash orqali o'quvchilarga muammolarni hal qilish, yangi g'oyalar ishlab chiqish va texnologik tizimlarni yaratish imkoniyatlari beriladi. O'quvchilar muammoni o'zlari aniqlashadi, uni tahlil qilishadi va yechim topishadi, bu esa ijodkorlik va yaratuvchanlikni oshiradi. Misol uchun, o'quvchilarga yangi qurilma yaratish yoki ekologik texnologiyalarni ishlab chiqish kabi vazifalar berilishi mumkin. Innovatsion texnologiyalar, masalan, 3D modellashtirish, robototexnika, virtual haqiqat va boshqa ilg'or texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilar texnologiya fanidagi ijodiy va yaratish ko'nikmalarini rivojlantirishi mumkin. Bu texnologiyalar yordamida o'quvchilar o'zlarining g'oyalarini hayotga tatbiq etishadi va yangi texnik qurilmalar yoki tizimlarni yaratishda ishtirok etadilar. 3D printerlardan foydalanish orqali o'quvchilar o'z dizaynlarini yaratib, amaliyotda sinab ko'rishlari mumkin. Dasturlash va robototexnika texnologiya fanida ijodkorlikni rivojlantirishning muhim vositalaridan biridir. O'quvchilar robotlarni yaratish, dastur yozish va texnologik tizimlarni boshqarish orqali kreativ yondashuvni o'zlashtiradilar. Bu jarayon o'quvchilarga murakkab vazifalarni hal qilish, yangi qurilmalar yaratish va turli texnik tizimlarni yaratishda ijodiy yondashuvni rivojlantirish

imkonini beradi. Texnologiya fanida ijodkorlik va yaratuvchanlikni rivojlantirish o'quvchilarga nafaqat ilmiy bilimlarni, balki real dunyo muammolarini hal qilishda zarur bo'lgan ko'nikmalarini ham taqdim etadi. Bu jarayon, o'quvchilarning innovatsion g'oyalarni yaratishga, yangi texnologiyalarni ishlab chiqishga va turli vaziyatlarga ijodiy yondashishga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi.

Xulosa. Interfaol o'qitish metodlari texnologiya fanida o'quvchilarning ijodkorlik va yaratuvchanlik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu metodlar o'quvchilarning ta'lim jarayoniga faol ishtirok etishini ta'minlab, ular o'rgangan bilimlarini amaliyatda qo'llash imkoniyatini yaratadi. Interfaol metodlar yordamida o'quvchilar muammolarni hal qilish, yangi g'oyalar yaratish, va real hayotdagi texnologik masalalarni yechish jarayonlariga jalg etiladi. Texnologiya fanida interfaol metodlarning qo'llanilishi o'quvchilarни zamonaviy texnologik jarayonlarga tayyorlash, yangi g'oyalar ishlab chiqish va real muammolarni hal qilishda yaratish ko'nikmalarini oshirishga xizmat qiladi. Natijada, interfaol o'qitish metodlari o'quvchilarning ijodkorlik salohiyatini oshirish, yangi texnologik yechimlar yaratish, va innovatsion fikrlashni rivojlantirishda samarali vosita bo'lib, ular o'qish jarayonida nafaqat nazariy bilimlarga, balki amaliy ko'nikmalarga ham ega bo'ladi.

References:

1. Исмаилов, Г. М., Минеев, В. Е., Бодрова, А. Ш., & Исмаилова, С. С. (2018). Развитие творческого потенциала личности на уроках технологии. *Современные проблемы науки и образования*, (2), 80-84.
2. Каратников, А. В. (2022). Перспективы применения цифровых технологий в современном учебном оборудовании для обработки конструкционных материалов. In *Актуальные вопросы и тенденции развития предметной области "Технология"* (pp. 72-85).
3. Ferrari, A., Cachia, R., & Punie, Y. (2009). Innovation and creativity in education and training in the EU member states: Fostering creative learning and supporting innovative teaching. JRC Technical Note, 52374, 64.
4. Narayanan, S. (2017). A study on the relationship between creativity and innovation in teaching and learning methods towards students academic performance at private higher education institution, Malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 7(4), 1-10.
5. Wannapiroon, N., & Pimdee, P. (2022). Thai undergraduate science, technology, engineering, arts, and math (STEAM) creative thinking and innovation skill development: a conceptual model using a digital virtual classroom learning environment. *Education and Information Technologies*, 27(4), 5689-5716.